

**ONTWERP VAN DECREET TOT REGELING VAN DE VERWERKING VAN
PERSOONSGEGEVENS IN DE BELEIDSVELDEN VLAAMSE SOCIALE
BESCHERMING, ERKENNING VAN GEZONDHEIDSZORGBEROEPEN EN
PREVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG**

Samenvatting

Voorliggend ontwerp van decreet regelt enerzijds de toegang voor het agentschap voor Vlaamse sociale bescherming en de zorgkassen tot het centraal register collectieve schuldenregelingen, vermeld in artikel 1675/20 van het Gerechtelijk Wetboek, en voegt anderzijds een regelgevende basis in voor de verwerking van de persoonsgegevens van alle medewerkers van de zorgvoorziening en alle zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorziening. Verder heeft het tot doel de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevoegdheid over de erkenning van gezondheidszorgberoepen van een decretale basis te voorzien. Ten slotte biedt het een decretale basis voor een meer uitgebreide meldingsplicht in het kader van infectieziekten en regelt het de gegevensverwerking die daarmee gepaard gaat.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

- Toegang tot het centraal register collectieve schuldenregelingen

De premies voor de Vlaamse sociale bescherming, die worden geïnd door de zorgkassen zijn overeenkomstig het artikel 45, §3, 2°, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (hierna: VSB-decreet) niet verschuldigd wanneer de aangeslotene het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling. Doordat deze personen zijn vrijgesteld van de premiebetaling kunnen zij ook niet worden gesanctioneerd door een administratieve geldboete, als vermeld in het artikel 47 van het VSB-decreet. Het artikel 47, §3, 2°, van het VSB-decreet voorziet bovendien expliciet dat een administratieve geldboete niet verschuldigd is als de aangeslotene het voorwerp is van een schuldbemiddeling.

Eveneens is overeenkomstig artikel 80, §6, vierde lid, 1°, artikel 88, §4, vierde lid, 1° en artikel 92, §6, vierde lid, 1°, van het VSB-decreet bij het indienen van een administratief beroep tegen een beslissing van een zorgkas in verband met het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden, het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood en het basisondersteuningsbudget geen dossiertaks aan het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming verschuldigd door de gebruiker die het voorwerp is van een collectieve schuldenregeling.

Om van de vrijstelling van het betalen van de premie, een dossiertaks of de administratieve geldboete te kunnen genieten moet de persoon die het voorwerp uitmaakt van een collectieve schuldenregeling hiervan het bewijs leveren aan zijn zorgkas of aan het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming. Zij kunnen dit eveneens toevertrouwen aan de schuldbemiddelaar. Uit de praktijk blijkt echter dat de zorgkas of het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming vaak over

onvolledige gegevens beschikt. Bovendien blijken gebruikers die zich in collectieve schuldenregeling bevinden niet altijd op de hoogte te zijn van het feit dat zij een vrijstelling kunnen genieten van de premiebetaling of de betaling van een dossiertaks. Dit komt vaak maar naar boven naar aanleiding van een gedwongen uitvoering, waarbij de gerechtsdeurwaarder vaststelt dat de betrokken persoon zich in collectieve schuldenregeling bevindt en dus is vrijgesteld van de betaling van de premie, de administratieve geldboete of een dossiertaks.

In de praktijk leidt dit tot situaties waarbij de persoon in collectieve schuldenregeling opnieuw wordt geconfronteerd met (onterechte) aanmaningen en met een gedwongen uitvoering. Voor de zorgkassen en het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming leidt dit vaak tot administratieve overlast (aanmaningen opsturen, opleggen van een geldboete, gedwongen uitvoering,...) die vermeden had kunnen worden.

Om hieraan een oplossing te bieden wensen de zorgkassen en het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming de vaststelling of een aangesloten lid in collectieve schuldenregeling is te kunnen bevragen bij het centraal register collectieve schuldenregelingen, vermeld in artikel 1675/20 van het Gerechtelijk Wetboek. Op deze manier kan de vrijstelling van de premiebetaling, de administratieve geldboete of het betalen van een dossiertaks automatisch worden toegekend aan de persoon die zich in collectieve schuldenregeling bevindt en moet de persoon in kwestie hiervoor zelf niet meer de nodige stappen ondernemen om hiervan het bewijs te leveren. Het centraal register voor de collectieve schuldenregeling geldt overeenkomstig het artikel 1675/20, derde lid, Gerechtelijk Wetboek als authentieke bron voor alle akten en gegevens die erin zijn opgenomen. Hiermee wordt eveneens tegemoetgekomen aan het principe dat de overheid geen documenten meer opvraagt bij de burger, indien dezelfde documenten al beschikbaar zijn bij een andere overheidsdienst en aan het principe van automatische rechtentoekenning.

Het centraal register collectieve schuldenregelingen wordt geregeld door het artikel 1675/20 tot 1675/27 van het Gerechtelijk Wetboek. Om een toegang tot de gegevens van het centraal register collectieve schuldenregeling te kunnen bekomen moeten de zorgkassen en het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming worden ingeschreven in het artikel 1675/22, §1, van het Gerechtelijk Wetboek. Het artikel 1675/22, §2, van het Gerechtelijk Wetboek stelt immers dat het de beheerder van het register (Orde van Vlaamse Balies en Ordre des barreaux francophones et germanophones) verboden is om de in artikel 1675/20, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde gegevens te verstrekken aan andere personen dan deze opgenomen in het artikel 1675/22, §1, van het Gerechtelijk Wetboek.

Concreet wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens zal er een controle gebeuren of de leden die zijn opgenomen in de databank ledenbeheer van de Vlaamse sociale bescherming gekend zijn in het centraal register collectieve schuldenregeling. Wanneer dit het geval is zullen volgende gegevens worden opgevraagd bij het centraal register collectieve schuldenregeling: identificatiegegevens van de betrokken personen en gegevens over de datum van aanvang en de einddatum van de collectieve schuldenregeling. Deze persoonsgegevens worden dan door de zorgkassen en het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming verwerkt met het oog op de vrijstelling van de premiebetaling en de betaling van de dossiertaks.

De juridische basis voor de zorgkassen en het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming om de persoonsgegevens van zijn aangesloten leden te kunnen verwerken over het al dan niet in collectieve schuldenregeling zijn, zit vervat in het huidige artikel 49 van het decreet van 18 mei 2018, meer bepaald in paragraaf 3, eerste lid (doeleinden van de verwerking), tweede lid (categorieën van verwerkte

persoonsgegevens), paragraaf 4, 1° en 2° (verwerkingsverantwoordelijken) en paragraaf 5 (bewaartermijnen). De specificering van de uitgewisselde persoonsgegevens en de bepaling van de concrete bewaartermijn van de uitgewisselde gegevens zal nog moeten worden uitgewerkt in een besluit van de Vlaamse Regering.

- **Verwerking van de persoonsgegevens van de medewerkers en de zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorziening**

Bij decreet van 18 juni 2021 tot wijziging van regelgeving in het kader van de Vlaamse sociale bescherming werd in het artikel 49 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming een paragraaf 3/2 ingevoegd die expliciet de verwerking van de persoonsgegevens door het agentschap van de medewerkers van de zorgvoorzieningen en de zelfstandigen die zorg verlenen in de zorgvoorzieningen inschreef.

Het ging hier om een explicietatie van het gegeven dat het agentschap de persoonsgegevens over de medewerkers die ingezet worden in de zorgvoorzieningen en de zelfstandigen die zorg verlenen in de zorgvoorzieningen verwerkt en een verduidelijking van de doeleinden waarvoor deze persoonsgegevens worden verwerkt.

Het agentschap heeft moeten vaststellen dat de omschrijving van de paragraaf 3/2 van artikel 49 te beperkend werd geformuleerd wat de zelfstandigen betreft en de doeleinden niet toereikend werden geformuleerd. Immers niet enkel om de sociale akkoorden uit te voeren en om de financiering die toekomt aan de zorgvoorzieningen te berekenen zijn de detailgegevens van het volledige tewerkgesteld personeel noodzakelijk. Met voorliggend ontwerp van decreet wordt de omschrijving van paragraaf 3/2 verruimd waardoor ook de gegevens van het tewerkgesteld personeel en van de zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, in de betreffende voorzieningen persoonsgegevens kunnen worden opgevraagd met het oog op het detecteren van (personele) noden en het oriënteren van nieuwe beleidsinitiatieven houdende de personeelsinzet en personeelsfinanciering en deze ook correct en zonder risico's op overcompensatie uit te kunnen voeren.

Daarnaast is uit de COVID-19-crisis gebleken dat een uitbreiding van de mee te delen personeelscategorieën ook nodig is om gepaste acties te kunnen stellen in crisistijd.

- **verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevoegdheid over de erkenning van gezondheidszorgberoepen**

Anno 2021 blijkt de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevoegdheid over de erkenning van gezondheidszorgberoepen niet goed te zijn geregeld. Als sinds de inwerkingtreding van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming op 1 juli 2014 zijn de gemeenschappen bevoegd voor de "erkenning van de gezondheidszorgberoepen, met naleving van de door de federale overheid bepaalde erkenningsvoorwaarden" (art. 5, §1, I, 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen) en ook de inwerkingtreding van de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming of AVG) is al even geleden.

- **Verwerking van persoonsgegevens in het kader van de meldingsplicht van bepaalde infectieziekten en de daaropvolgende maatregelen om de verspreiding van infecties tegen te gaan**

Conform artikel 44, §3, 1°, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (hierna: preventiedecreet) bepaalt de Vlaamse Regering welke door biotische factoren veroorzaakte infecties gemeld moeten worden om maatregelen te kunnen nemen om de uitbreiding van infecties tegen te gaan.

De meldingsplicht wordt verder geregeld bij artikel 45 van hetzelfde decreet. Tot op heden delegerde dit artikel echter het bepalen van de procedure, de inhoud, de wijze en de vorm van de melding aan de Vlaamse Regering. Bovendien gaat het huidige artikel 45 van het preventiedecreet uit van een naamloze melding, tenzij in de gevallen waarin de Vlaamse Regering anders bepaalt.

Eenzijds is de delegatie aan de Vlaamse Regering om de inhoud van de melding te bepalen niet in overeenstemming met de huidige adviespraktijk van de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Die vereist immers dat essentiële bestanddelen van een gegevensverwerking decretaal worden verankerd. Het belang van de verdere, duidelijke uitwerking van artikel 45 van het preventiedecreet volgt bovendien ook uit de sancties die op basis van artikel 76, §1, 6°, van het preventiedecreet gekoppeld wordt aan het niet-naleven van de meldingsplicht.

Anderzijds leren ervaringen, onder andere met de COVID-19-pandemie, bovendien dat de naamloze melding niet werkbaar is om effectief de uitbreiding van schadelijke factoren, veroorzaakt door biotische factoren tegen te gaan. Het is van essentieel belang om snel te kunnen handelen, de geïnfecteerde persoon te kunnen contacteren, contactpersonen van de geïnfecteerde persoon te kunnen contacteren en maatregelen te nemen, zoals vermeld in artikel 44, §2, en in het bijzonder artikel 44, §3, 2°, van het preventiedecreet.

Om die redenen wordt de meldingsplicht, zoals geregeld in artikel 45 van het preventiedecreet, gewijzigd en verder gespecificeerd bij decreet. De melding blijft niet langer naamloos, maar kan de gegevens bevatten die in artikel 45 uiteen gezet worden.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

- Toegang tot het centraal register collectieve schuldenregelingen

Op basis van het artikel 45, §3, 1°, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming zijn de personen die zich in collectieve schuldenregeling bevinden de premie voor de Vlaamse sociale bescherming niet verschuldigd, eveneens op basis van het artikel 47, §3, 2°, van het voormelde decreet zijn de personen die zich in collectieve schuldenregeling bevinden de administratieve geldboeten niet verschuldigd. Tenslotte voorzien de artikelen 80, §6, vierde lid, 1°, 88, §4, vierde lid, 1°, en 92, §6, vierde lid, 1°, van het voormelde decreet dat een dossiertaks niet verschuldigd is voor de personen die zich in collectieve schuldenregeling bevinden.

Het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming, welke de administratieve geldboeten oplegt en de dossiertaksen int en de zorgkassen, die instaan voor de inning van de premies voor de Vlaamse sociale bescherming worden momenteel

op de hoogte gebracht van het gegeven of een persoon in collectieve schuldenregeling is doordat de betrokken persoon, of de schuldbemiddelaar hiervan het bewijs levert aan het agentschap of de zorgkas. In de praktijk wordt het bewijs echter niet of onvolledig bezorgd en vaak weten de personen die zich in collectieve schuldenregeling bevinden ook niet dat ze een vrijstelling genieten.

Om deze problemen op te lossen, wordt voorzien in een aanpassing van het artikel 1675/22, §1, van het Gerechtelijk Wetboek, zodat het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming en de zorgkassen het gegeven of een lid zich in collectieve schuldenregeling bevindt rechtstreeks uit het centraal register collectieve schuldenregelingen kan opvragen, in plaats van hiervoor de betrokkene te moeten bevragen.

- Verwerking van de persoonsgegevens van de medewerkers en de zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorziening

In het kader van verschillende beleidsinitiatieven blijkt er een nood naar een overzicht van alle medewerkers van de zorgvoorziening.

Deze gegevens zijn noodzakelijk voor het agentschap om de nodige onderbouwingen en keuzes te kunnen maken bij het oriënteren van nieuwe beleidsmaatregelen houdende de personeelsinzet en personeelsfinanciering en deze ook correct en zonder risico's op overcompensatie uit te kunnen voeren.

In het kader van nieuwe beleidsinitiatieven, het opvolgen van de personeelsinzet in zorgvoorzieningen en detecteren van noden zal het immers noodzakelijk zijn om en mag men van een overheid verwachten deze te kunnen onderbouwen met effectieve gegevens over het personeel in voorzieningen en de specifieke karakteristieken van dit personeel. Zo zal bijvoorbeeld de financiering van de verloning volgens de IFIC-functieclassificaties moeten worden geïntegreerd in de reguliere financiering via de basistegemoetkoming voor zorg o.b.v. detailgegevens over de -medewerker. De financiering verloopt daarbij op inputgegevens aangeleverd door de begunstigde voorziening waarbij deze input ook via a priori kruiscontroles wordt gecontroleerd. Om dubbele of overfinanciering voor eenzelfde medewerker over meerdere voorzieningen uit te sluiten is het daarbij noodzakelijk de medewerker te kunnen identificeren. Ook in het kader van de invoering van de persoonsvolgende financiering in woonzorgcentra moet worden bepaald welke personeelsomkadering en budget er aan een bewonersgroep met een bepaalde zorgzwaarte wordt gekoppeld. Dit kan enkel correct en grondig worden ingevoerd mits er een zicht is op de totale bestaande omkadering en de precieze karakteristieken van het effectief aanwezig personeel. Tevens heeft de overheid inzake haar controlebevoegdheid ter bescherming van de bewoners nood aan transparantie over de reële personeelsinzet in iedere zorgvoorziening en moet zij kunnen toetsen of het zorgpersoneel bijvoorbeeld over het nodige visum/erkenningsnummer beschikt.

In het kader van de ondersteuning die het agentschap aan de zorgvoorzieningen aanbood in het kader van de COVID-19 pandemie werd eveneens het ontbreken van een totaalbeeld van de in de zorgvoorziening werkzame medewerkers en zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, als een handicap gezien om de ondersteuning precies te kunnen aanbieden in deze voorzieningen van algemeen belang en met zeer kwetsbare bewoners. In tweede orde is daarom het uitbreiden van de scope van de opgevraagde personeelscategorieën en bijgevolg het beschikken over specifieke gegevens over het niet gefinancierde personeel ook een grote meerwaarde. De verdeling van voldoende mondmaskers en ander beschermingsmateriaal zou efficiënter,

preciezer en effectiever aangepakt kunnen zijn indien gegevens over alle tewerkgestelde zorg- en ondersteuningspersoneel en hun arbeidstijd beschikbaar waren. Ook het plannen van vaccinatieaantallen, het financieren van diverse maatregelen zou vlotter uitgevoerd kunnen zijn indien het agentschap zicht had op het totaalbeeld van het zorg- en ondersteuningspersoneel.

- **Verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevoegdheid over de erkenning van gezondheidszorgberoepen**

Een decretale basis voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevoegdheid over de erkenning van gezondheidszorgberoepen ontbreekt tot op heden en dat is problematisch voor de aanpassing van of creatie van procedureregeling met betrekking tot de erkenning.

- **Verwerking van persoonsgegevens in het kader van de meldingsplicht van bepaalde infectieziekten en de daaropvolgende maatregelen om de verspreiding van infecties tegen te gaan**

De meldingsplicht van infectieziekten, vermeld in artikel 44, §3, 2° van het preventiedecreet, wordt verder uitgewerkt bij artikel 45 van hetzelfde decreet en in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2009 betreffende initiatieven om uitbreiding van schadelijke effecten, die veroorzaakt zijn door biotische factoren, tegen te gaan.

De gegevens die conform artikel 4 van het vermelde besluit opgenomen worden in de melding, volstaan niet om adequaat te reageren op de meldingen en verdere maatregelen te kunnen nemen om de verdere verspreiding van de infecties tegen te gaan. Een naamloze melding laat niet toe om tijdig passend te reageren op de melding. Het blijkt in de meeste gevallen namelijk essentieel om de geïnfecteerde persoon zelf te kunnen contacteren en om informatie te hebben over de personen waarmee deze in contact is gekomen. Ook verschillende andere gegevens zouden ofwel via de melding, ofwel via bijkomende bevraging, de ambtenaren-artsen moeten bereiken. De identiteit van de geïnfecteerde persoon is niet enkel noodzakelijk om indijkingsmaatregelen op te leggen, maar eveneens om dubbelmeldingen te traceren.

Sommige persoonsnamen zijn echter dermate veel voorkomend dat verwarring tussen gemelde patiënten mogelijk is. Andere persoonsnamen hebben een meer complexe schrijfwijze waardoor vergissingen gemakkelijk gebeuren en personen verloren gaan in de preventieve acties voor clusterindijking. Bijgevolg is het ook van belang om het rijksregisternummer of het bis-nummer van de geïnfecteerde persoon te ontvangen. Wat Covid-19 betreft, maakt het samenwerkingsakkoord met de federale overheid omtrent contacttracing dit reeds mogelijk. Wanneer dit samenwerkingsakkoord echter afloopt, zal het voor Vlaanderen niet langer mogelijk zijn om het rijksregisternummer te ontvangen, daar de rechtsbasis hiervoor zou verdwijnen.

De noodzakelijke uitbreiding van de gegevens in de melding, dient ook gepaard te gaan met meer waarborgen omtrent gegevensbescherming dan het huidige besluit van 19 juni 2009 biedt. Daarom moeten sommige bepalingen uit dit besluit overgeheveld worden naar het decretale niveau.

Er is bijgevolg nood aan een meer uitgebreide lijst met gegevens om op te nemen in de melding, die bovendien verankerd wordt op decretaal niveau. Derhalve wordt artikel 45 van het preventiedecreet aangepast. Het artikel zal aanvangen met het personeel toepassingsgebied van de meldingsplicht en gaat vervolgens in op alle gegevens die de melding kan bevatten. Het artikel zal ook andere essentiële bestanddelen van de gegevensverwerking, zoals de doelstellingen en de termijn ervan bepalen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

De toegang tot de gegevens van het centraal register collectieve schuldenregelingen heeft als doelstelling om maatregelen te nemen zodat mensen bij wie vastgesteld is dat zij financiële problemen hebben van de Vlaamse sociale bescherming kunnen genieten:

- door hen vrij te stellen van betaling van de zorgpremie blijven ze verder VSB verzekerd en kunnen ze desgevallend ook een aanvraag indienen;
- door deze groep vrij te stellen van betaling van de administratieve geldboete wordt verhinderd dat deze kwetsbare groep nog meer financiële problemen zal ondervinden. Anderzijds wordt ook de overheid niet tot nodeloze kosten gedwongen bij uitvoering;
- tenslotte wordt het, door het vrijstellen van betaling van de dossiertaks, voor deze kwetsbare groep mensen mogelijk om hun rechten ten volle uit te oefenen.

De ontsluiting naar de authentieke bron inzake collectieve schuldenregelingen zal ervoor zorgen dat onmiddellijk de juiste informatie beschikbaar wordt. Deze kwetsbare groep die het vaak moeilijk heeft om zich administratief in regel te brengen zal zo zelf geen initiatief meer moeten nemen om de collectieve schuldenregeling te bewijzen. Door gebruik te maken van de gegevensdeling dragen we bij aan een kostenefficiënte Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid wordt niet meer verplicht om zelf een databank aan te leggen met gegevens waar reeds een andere authentieke bron voor bestaat.

De Vlaamse overheid is sinds 2014 volledig bevoegd voor de financiering van de residentiële ouderenzorg. Een aanzienlijk budget wordt jaarlijks in deze sector geïnvesteerd. Daar staat uiteraard tegenover dat de voorzieningen voorzien in een passend en doelmatig personeelsbeleid om de juiste kwaliteit van zorg te bieden.

Omwille van historische keuzes is de huidige financiering opgebouwd als een compensatie voor het voorzien van een bepaald gefinancierd personeelskader. Zoals hoger aangegeven is er met het oog op de toekomstige persoonsvolgende financiering nood aan volledige, precieze en voldoende granulaire gegevens over de personeelsinzet in residentiële ouderenvoorzieningen.

Uiteraard is Vlaanderen eveneens bevoegd voor planning, erkenning en kwaliteit in de residentiële ouderenzorg. Deze kwaliteitsvereisten worden onder meer bepaald met erkenningsvoorwaarden waarbij de personeelskwalificaties ook ruimer gaan dan deze die in de huidige compenserende financieringsnormen zijn opgenomen. Gegeven het aanzienlijke budget dat in de sector wordt geïnvesteerd mag worden verwacht dat de Vlaamse overheid een zicht heeft op de volledige personele inzet in deze sector en op de specifieke karakteristieken van het ingeschakeld personeel om zo de noden te detecteren en ook toekomstig beleid op een juiste manier te oriënteren en uit te kunnen voeren.

Implementatie

De extra personeelsgegevens die naar aanleiding van dit ontwerp van decreet kunnen worden opgevraagd zullen door de voorzieningen aan het agentschap worden bezorgd via de bestaande webtoepassing via dewelke het gefinancierd personeel momenteel wordt opgevraagd.

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van inwerkingtreding en dus ook vanaf wanneer en over welke periode deze extra gegevens moeten worden ingediend. Rekening houdend met de vereiste aanpassingen die hiervoor moeten gebeuren

aan de webtoepassing voorzien we dat dit niet vroeger zal zijn dan de gegevens met betrekking tot de referentieperiode 1/7/2021 tot en met 30/6/2022 die moeten worden geregistreerd in de tweede jaarhelft van 2022.

Dit decreet bevat de volgende delegaties aan de Vlaamse Regering:

- de Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit volgens dewelke het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming en de zorgkassen toegang hebben tot de gegevens van het centraal register voor collectieve schuldenregelingen (artikel 2; artikel 1675/22, §1, vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek);
- de Vlaamse Regering bepaalt in welke specifieke gevallen de melding van de aan de meldingsplicht onderworpen infectieziekten kan worden gedaan aan andere personen dan de ambtenaar-artsen (artikel 4; artikel 45, §2, vierde lid van het vervangen artikel 45 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid);
- de Vlaamse Regering bepaalt de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan en de vorm en de wijze van de melding, na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de bescherming van persoonsgegevens (artikel 4; artikel 45, §2, vijfde lid van het vervangen artikel 45 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid);
- de Vlaamse Regering kan nadere maatregelen nemen voor de wijze van het bewaren van het meldingsdossier, de wijze waarop de gegevens van het meldingsdossier worden geanonimiseerd na afloop van de bewaartermijn en de wijze waarop de geanonimiseerde gegevens van het dossier worden bewaard (artikel 4; artikel 45, §4, vierde lid, van het vervangen artikel 45 decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid);
- de Vlaamse Regering kan technische en organisatorische maatregelen opleggen voor de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de meldingsplicht (artikel 4; artikel 45, §6, van het vervangen artikel 45 decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid);
- de Vlaamse Regering kan de persoonsgegevens, vermeld in het in te voegen artikel 101/5 van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, nader preciseren (zesde lid) en moet de verwerkingsverantwoordelijke (vijfde lid) en de bewaartermijnen bepalen (zevende lid) (artikel 7);
- de Vlaamse Regering specificeert per doeleinde welke identificatie-, opleidings- of tewerkstellingsgegevens worden verwerkt van de medewerkers die ingezet worden in de zorgvoorzieningen en de zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorzieningen (artikel 8, 1°; artikel 49, §3/2, tweede lid van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming);
- de Vlaamse Regering kan voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding vaststellen (artikel 10, tweede lid).

C. Totstandkomingsprocedure

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 4 maart 2022.

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/89 werd gegeven op 11 maart 2022. Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies.

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van de persoonsgegevens heeft advies nr. 2022/040 gegeven op 19 april 2022.

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft advies gegeven op 28 april 2022.

Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: VTC) heeft over het ontwerp van decreet het advies nr. 2022/040 van 19 april 2022 uitgebracht.

Toegang voor het agentschap voor Vlaamse sociale bescherming en de zorgkassen tot het centraal register collectieve schuldenregelingen

Artikel 2 creëert toegang voor het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming en voor de zorgkassen tot het centraal register collectieve schuldenregelingen. Op basis hiervan kan het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming de persoonsgegevens over het al dan niet in collectieve schuldenregeling zijn van zijn aangesloten leden rechtstreeks bekomen bij het centraal register voor collectieve schuldenregeling en moeten de aangesloten leden deze niet meer zelf aan het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming bezorgen.

De VTC leest in de toelichting dat de juridische basis hiervoor vervat ligt in paragraaf 3 en paragraaf 4, 1° en 2° van het huidige artikel 49 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (hierna: VSB-decreet). De VTC merkt echter op dat de stellers van het ontwerp van decreet er op toe moeten zien dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) (randnrs. 9 t.e.m. 12).

De VTC wijst er op dat noch het ontwerp, noch de nota aan de Vlaamse Regering expliciet vermelden op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden (randnr. 13).

Op de opmerking van de VTC kan geantwoord worden dat het artikel 49, §2, van het VSB-decreet duidelijk bepaalt dat de persoonsgegevens in het kader van de Vlaamse sociale bescherming worden verwerkt op basis van het artikel 6, lid 1, c), van de AVG.

De verwerkingsverantwoordelijken lijken het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming en de zorgkassen te zijn volgens de VTC, maar dit wordt niet specifiek aangeduid in de tekst van het ontwerp. De VTC vraagt om de verwerkingsverantwoordelijken expliciet aan te duiden in de tekst van het ontwerp zodat de betrokkenen perfect weten tot wie zij zich moeten richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten (randnrs. 28 en 29).

In antwoord op de bemerking van de VTC kan er verwezen worden dat de verwerkingsverantwoordelijkheid van het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming volgt uit het artikel 49, §4, 1°, van het VSB-decreet dat stelt dat het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming verwerkingsverantwoordelijke is "*in het kader van de behandeling van de administratieve beroepen tegen de beslissingen van de zorgkas*". De vrijstelling van de dossiertaks voor mensen die zich in collectieve schuldenregeling bevinden, geldt voor mensen die een administratief beroep hebben ingediend bij het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming in verband met de beslissing van de zorgkas over het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden, het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood of het basis ondersteuningsbudget (cfr. artikel 80, §6, artikel 88, §4 en artikel 92, §6 VSB-decreet).

De verwerkingsverantwoordelijkheid van de zorgkassen voor wat betreft de vrijstelling van de premie, vermeld in artikel 45, §2 VSB-decreet volgt uit het

artikel 49, §4, 2°, van het VSB-decreet dat stelt dat de zorgkassen verwerkingsverantwoordelijke zijn voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van hun opdrachten vermeld in artikel 22 van het VSB-decreet, waaronder het innen van de premies van de aangeslotenen conform artikel 45. De verwerkingsverantwoordelijken zijn met andere woorden expliciet vastgesteld in het VSB-decreet.

De VTC merkt op dat de memorie van toelichting bij artikel 2 bepaalt dat de specificering van de uitgewisselde persoonsgegevens en van de concrete bewaartermijn nog uitgewerkt moet worden bij besluit van de Vlaamse Regering. Nochtans is de bewaartermijn een essentieel element dat bij decreet opgenomen zou moeten worden. De VTC adviseert dan ook om, in het licht van artikel 6.3 van de AVG, de maximale bewaartermijnen van de verwerking op te nemen in het ontwerp. Minstens moeten criteria opgenomen worden die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen (randnrs. 45 t.e.m. 48).

Op deze opmerking van de VTC wordt niet ingegaan. Het artikel 49, §5, van het VSB-decreet bevat momenteel een delegatie aan de Vlaamse Regering voor alle gegevensverwerkingen in het kader van het VSB-decreet om de maximale bewaartermijn van de gegevens te bepalen. De Vlaamse Regering heeft in uitvoering van deze bepaling al verschillende bewaartermijnen vastgelegd bij besluit Vlaamse Regering.

Verwerking van persoonsgegevens in het kader van de meldingsplicht van bepaalde infectieziekten en de daaropvolgende maatregelen om de verspreiding van infecties tegen te gaan

De opmerking van de VTC dat noch het ontwerp, noch de nota aan de Vlaamse Regering expliciet vermeldt op basis van welke rechtvaardigingsgrond uit de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, is eveneens van toepassing op de gegevensverwerking inzake de meldingsplicht uit artikel 4 van het voorontwerp. Op deze opmerking kan geantwoord worden dat de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de meldingsplicht van bepaalde infectieziekten zal plaatsvinden op basis van artikel 6, lid 1, c), en artikel 9, lid 2, i), van de AVG.

Artikel 4, §4 van het voorontwerp bepaalt dat een dossier betreffende een infectieziekte maximaal dertig jaar bewaard mag worden indien het tuberculose betreft en dat het dossier maximaal tien jaar bewaard mag worden als het een andere infectieziekte betreft.

De VTC beveelt aan om een motivering van deze bewaartermijnen op te nemen in de memorie van toelichting (randnr. 48).

In navolging van deze opmerking van de VTC werden de voormelde bewaartermijnen gemotiveerd in de artikelsgewijze commentaar bij artikel 4.

Verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevoegdheid over de erkenning van gezondheidszorgberoepen

Wat voetnoot 3 op p. 4 betreft, heeft de VTC zich vergist. Art. 110/1 van de WUG heeft niets met dit voorontwerp van decreet te maken. Art. 101/1 zal worden ingevoegd met het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen over de beleidsvelden Vlaamse sociale bescherming, gezondheidspreventie, algemene ziekenhuizen en gezondheids- en woonzorg dat in het Vlaams Parlement werd ingediend op 7 april 2022 ([1231 \(2021-2022\) nr.1](#)).

De VTC stelt vast dat het ontwerp niet steeds specifieke en expliciete bepalingen bevat die de verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevensverwerking aanwijzen. Nochtans bepaalt artikel 4.7) AVG dat de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die als dusdanig wordt aangewezen in de regelgeving die het doel en de middelen van de verwerkingen vastlegt. De VTC vraagt dat de tekst van het ontwerp op deze punten aangepast wordt en dat de verwerkingsverantwoordelijken voor artikel 7 opgenomen worden in de tekst (randnrs. 26 t.e.m. 29). Aangezien het doeleinde van de verwerking de uitoefening van de taak over de erkenning van de gezondheidszorgberoepen door de Vlaamse Regering betreft en die taak pas op het niveau van een besluit van de Vlaamse Regering aan het agentschap Zorg en Gezondheid is toevertrouwd, is naar aanleiding van de opmerking van de VTC een bijkomende delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien zodat die de verwerkingsverantwoordelijke moet aanwijzen.

De VTC merkt op dat artikel 7 van het decreet delegatie geeft aan de Vlaamse Regering om de bewaartermijn vast te leggen. De VTC wijst er echter op dat de bewaartermijn een essentieel element is dat opgenomen dient te worden in het decreet (randnr. 48). Ook hier zouden bijgevolg de bewaartermijn, of minstens criteria die toelaten de bewaartermijn te bepalen, opgenomen moeten worden in het decreet. Omdat nog interadministratief overleg tussen de verschillende voor gezondheidszorgberoepen bevoegde overheden noodzakelijk is om allen tot een zelfde bewaarbeleid te komen, is het niet mogelijk om de vraag nu op het decretale niveau te beantwoorden.

Verwerking van de persoonsgegevens van de medewerkers en de zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorziening

De VTC stelt dat noch het ontwerp, noch de nota aan de Vlaamse Regering expliciet vermelden op basis van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. Het artikel 49, §2, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (hierna: VSB-decreet) bepaalt echter duidelijk dat de verwerking van persoonsgegevens gebaseerd is op artikel 6, lid 1, c), van de AVG.

De VTC vraagt om in artikel 8 van het voorontwerp de verwerkingsverantwoordelijke op te nemen (randnrs. 26 t.e.m. 29). In antwoord op deze vraag kan er worden meegedeeld dat dit ontwerp van decreet wijzigingen aanbrengt aan het artikel 49 van het VSB-decreet. Het artikel 49, §4, 1°, van het VSB-decreet bepaalt uitdrukkelijk dat het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van persoonsgegevens van de medewerkers en de zelfstandigen. Het artikel 8, 2° van het ontwerp wijzigt bovendien de omschrijving vermeld in artikel 49, §4, 1° VSB-decreet naar aanleiding van de vervanging van artikel 49, §3/2, zodat de omschrijving van de personeelsgegevens vermeld in artikel 49, §3/2 VSB-decreet strookt met de gegevens waarvoor het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming verwerkingsverantwoordelijke is.

Volgens de VTC is het niet duidelijk waarom voor de doeleinden waarvoor de uitgebreide personeelsgegevens in residentiële ouderenvoorzieningen worden opgevraagd niet gewerkt kan worden met gepseudonimiseerde of geanonimiseerde gegevens. De VTC vraagt om het ontwerp en de memorie op dat punt aan te vullen (randnr. 37).

In reactie op deze opmerking van de VTC kan geantwoord worden dat het agentschap er moet op kunnen toezien dat personeelsgegevens conform de realiteit worden meegedeeld en dat bepaalde werknemers niet meer dan mogelijk voorkomen in de verschillende meegedeelde datasets over de verschillende

voorzieningen heen, waardoor bepaalde voorzieningen onrechtmatig zouden voldoen aan de financieringsnormering en een financiering zouden ontvangen.

Organisaties die in Vlaanderen meerdere woonzorgcentra exploiteren zouden immers bepaalde personen in de gegevens van meerdere voorzieningen kunnen meedelen, enerzijds als gefinancierd personeel in de ene voorziening, anderzijds als ondersteunend personeel in een ander voorziening. Alleen door middel van een unieke identificator (Rijksregisternummer) kan over de verschillende voorzieningen heen worden gegarandeerd dat voor dit Rijksregisternummer niet meer dan mogelijk gepresteerd wordt. Pseudonimiseren maakt de controle over voorzieningen onmogelijk. Ook het punctueel nazicht van de meegedeelde personeelsgegevens in de RSZ-gegevens (DmfA) of het voldoen aan de voorwaarden visum/erkenning in eCAD is niet mogelijk zonder Rijksregisternummer.

Daarnaast wijst de VTC er op dat ook in artikel 8 van het ontwerp niet is voorzien in een bewaartermijn of in criteria op basis waarvan deze bewaartermijn bepaald kan worden (randnr. 48). Het artikel 49, §5, van het VSB-decreet voorziet in een delegatie van de maximale bewaartermijn naar de Vlaamse Regering. De bewaartermijn van de persoonsgegevens zal worden uitgewerkt in een besluit van de Vlaamse Regering, zoals dit voor alle gegevensverwerkingen in het kader van het VSB-decreet het geval is.

Algemene opmerkingen

Naast de eerder vermelde opmerkingen die gebonden zijn aan bepaalde onderdelen van het voorontwerp van decreet, wijst de VTC er op dat de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (hierna: GEB) al dan niet noodzakelijk is. Gelet op de lijst van de VTC met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4, van de AVG, zal een GEB volgens de VTC verplicht zijn (randnrs. 31 en 32).

In antwoord op deze opmerking van de VTC kan bevestigd worden dat een GEB zal opgemaakt worden voor de gegevensverwerking in het kader van artikel 2 en in het kader van artikel 4 van het voorontwerp.

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werd bekomen op 28 april 2022.

De Raad uit enkele fundamentele bemerkingen met betrekking tot de vier onderdelen van het ontwerp. Deze bemerkingen hebben voornamelijk betrekking op de proportionaliteit van de gegevensverwerking, meer bepaald op de noodzaak van het opvragen van bepaalde persoonsgegevens, en op het "only once"-principe, dat uitdrukkelijk ingeschreven zou moeten worden in de regelgeving.

Toegang van het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming en de zorgkassen tot het centraal register collectieve schuldenregelingen

Wat betreft artikel 2, dat een regelgevende basis biedt voor de toegang van het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming en de zorgkassen tot het centraal register collectieve schuldenregelingen, ondersteunt de Raad de voorgestelde maatregel.

Niettemin herhaalt de Raad zijn principiële standpunt dat er in het kader van de VSB een mogelijkheid tot beroep moet bestaan zonder dat daaraan een dossiertaks wordt gekoppeld.

Hier kan verwezen worden naar het antwoord dat werd geformuleerd naar aanleiding van de opmerking van de Vlaamse Raad WVG bij het decreet van 18 juni 2021 tot wijziging van regelgeving in het kader van de Vlaamse sociale bescherming. Zo moet worden opgemerkt dat de dossiertaks is ingevoerd voor het uitvoeren van een tweede indicatiestelling in het kader van een beroepsprocedure.

De indicatiestelling bij de aanvraag van een zorgbudget is volledig gratis voor de burger. Daarnaast zijn in de regelgeving verschillende maatregelen genomen om de toegankelijkheid van de beroepsprocedure te garanderen. De dossiertaks voor personen met een verhoogde tegemoetkoming wordt met 50% gereduceerd. Voorts kan ook de behartenswaardigheid worden ingeroepen voor bepaalde doelgroepen. Het gaat hier onder meer om personen met een leefloon, inkomensgarantie voor ouderen, personen in budgetbegeleiding en personen met recht op een inkomensvervangende tegemoetkoming als vermeld in de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Voor deze groep is er geen dossiertaks verschuldigd.

Dit artikel heeft net als doel om de toegankelijkheid van de beroepsprocedure verder te verruimen. Door de rechtstreekse toegang van het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming tot het register van collectieve schuldenregelingen moet de betrokkene bij het indienen van een administratief beroep niet meer zelf de bewijzen voorleggen van het in collectieve schuldenregeling zijn om te worden vrijgesteld van de dossiertaks.

Daarnaast vraagt de Raad om een degelijke informatieverstrekking naar betrokken personen te verzekeren. Zij moeten schriftelijk op de hoogte gesteld worden van het feit dat zij verzekerd zijn, ook zonder de betaling van een premie.

Op deze opmerking van de Raad kan geantwoord worden dat deze informatie opgenomen is in de brief waarbij de zorgkas de premie opvraagt. Er is geen plan om deze personen afzonderlijk te gaan aanschrijven. Eens de personen uit collectieve schuldenregeling zijn, zal de zorgkas hen opnieuw aanschrijven en de informatie nogmaals verstrekken. De personen kunnen ook ten allen tijde bij de zorgkas, als uniek loket, de correcte informatie inwinnen.

Verwerking van persoonsgegevens in het kader van de meldingsplicht van bepaalde infectieziekten en de daaropvolgende maatregelen om de verspreiding van infecties tegen te gaan

Artikelen 3 tot en met 6 vormen een decretale basis voor een meer uitgebreide meldingsplicht in het kader van infectieziekten en de gegevensverwerking die daarmee gepaard gaat.

Hoewel de Raad de noodzakelijkheid van de uitbreiding van de meldingsplicht begrijpt, formuleert hij alsnog enkele fundamentele opmerkingen.

Zo vraagt de Raad een uitdrukkelijke toepassing van het "only once" principe, waarbij maximaal gebruik gemaakt wordt van authentieke bronnen. Artikel 4 van het ontwerp bevat immers een uitgebreide opsomming van de gegevens die de melding kan bevatten. Veel van deze gegevens kunnen reeds afgeleid worden uit het identificatienummer van de sociale zekerheid.

In antwoord op deze opmerking van de Raad wordt benadrukt dat het "only once" principe maximaal gehanteerd zal worden bij meldingen van infectieziekten. De

toepassing van het principe wordt echter niet uitdrukkelijk herhaald in artikel 4 van het decreet, aangezien het principe reeds decretaal is verankerd in artikel III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Op basis van dit laatste artikel, zullen de ambtenaren-artsen de ontbrekende gegevens van een geïnfecteerde persoon in het kader van een melding uit authentieke gegevensbronnen halen. Dit is echter enkel mogelijk in zoverre:

- 1) deze gegevens opgenomen zijn in een authentieke gegevensbron;
- 2) de ambtenaren-artsen toegang hebben tot deze authentieke gegevensbron;
- 3) de urgentie waarmee eventuele indijkingsmaatregelen genomen moeten worden toelaat om de gegevens op te vragen bij andere instanties.

Aangezien de melder bovendien niet steeds over alle gegevens beschikt, is het evenmin wenselijk om de opsomming in artikel 4, §2, te beperken tot specifieke gegevens die het vervolgens mogelijk zouden maken om andere gegevens op te zoeken in authentieke gegevensbronnen. Zo beschikt niet elke melder over het identificatienummer van de sociale zekerheid van de geïnfecteerde persoon. In de gevallen waarin dit identificatienummer niet bekend is, is het des te belangrijker dat de melding de andere opgesomde gegevens bevat. Bovendien zijn er gegevens die we zouden verwachten terug te vinden in een authentieke gegevensbron, die echter niet geregistreerd werden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan eerdere vaccinaties. Daarenboven dient gewezen te worden op de urgentie waarmee meldingen door de ambtenaren-artsen behandeld moeten worden.

De Raad is voorts van oordeel dat artikel 4, §2, een erg vrijblijvende bewoording bevat en stelt zich bovendien vragen bij de mate waarin deze gegevens relevant zijn in het kader van infectieziektenbestrijding.

In antwoord op deze opmerkingen van de Raad dient vooreerst verduidelijkt te worden dat de vrijblijvende bewoordingen een bewuste keuze zijn om de drempel voor de melder zo laag mogelijk te maken. Hoewel alle gegevens die opgelijst zijn in artikel 4, §2, noodzakelijk zijn voor de ambtenaar-arts om adequaat te kunnen reageren op de melding, is het belangrijker dat alle infecties met meldingsplichtige infectieziekten gemeld worden dan dat elke melding volledig is. Indien een melder bepaalde gegevens niet heeft, mag dit hem er niet van weerhouden om alsnog een infectieziekte te melden. De ontbrekende gegevens kunnen dan alsnog via andere kanalen bekomen worden. In eerste instantie zullen noodzakelijke gegevens aangevuld worden via authentieke gegevensbronnen. In tweede instantie zal een bevraging van de patiënt plaatsvinden.

Wat de relevantie van de gegevens betreft, wordt in de artikelsgewijze commentaar reeds uitgebreid ingegaan op de redenen waarom de gegevens uit artikel 4, §2, belangrijk zijn in het kader van infectieziektebestrijding.

Bovendien dient er op gewezen te worden dat de VTC, als bevoegd orgaan inzake gegevensbescherming de motivering van de noodzakelijkheid van de gegevens, vermeld in artikel 4, §2, wel aanvaardt en dat de VTC zelfs uitdrukkelijk stelt dat voldaan is aan het principe van de minimale gegevensverwerking (zie advies VTC, nummer 2022/040, randnr. 36 en 38).

Daarnaast wijst de Raad er op dat enkele klinische gegevens van personen worden verzameld, zonder dat de uitdrukkelijke noodzaak hiertoe volgens de Raad aangetoond wordt. De Raad merkt op dat deze gegevens tijdens de pandemie niet of geaggregeerd verwerkt werden na de nodige depersonalisatie door het e-Healthplatform. Die proportionaliteit vindt de Raad hier niet terug.

Daar de Raad niet aangeeft over welke opvraagbare klinische gegevens hij zich juist zorgen maakt, is het moeilijk om specifiek te antwoorden op deze opmerking. Desalniettemin zal de artikelsgewijze commentaar bij artikel 4, §2, in reactie op

deze opmerking van de Raad uitgebreid worden om meer toelichting te geven bij de noodzaak van al deze gegevens.

Ook hier dient echter gewezen te worden op het advies van de VTC, waarin wel aanvaard wordt dat de proportionaliteit van de gegevensverwerking in dit artikel afdoende gemotiveerd is.

Verwerking van de persoonsgegevens van de medewerkers en de zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorziening

Artikel 8 bevat een regelgevende basis voor de verwerking van de persoonsgegevens van alle medewerkers van de zorgvoorziening en alle zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorziening.

Als eerste opmerking bij artikel 8 vraagt de Vlaamse Raad WVG om de term "zorgvoorziening" te definiëren en het toepassingsgebied hiervan af te bakenen. De term "zorgvoorziening" is echter al afgebakend door de definitie opgenomen in artikel 2, eerste lid, 52° van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming. Overeenkomstig deze definitie is een zorgvoorziening *"een verzorgingsinstelling of elke andere organisatie, erkend door de Vlaamse Gemeenschap, die in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid instaat voor de organisatie of uitvoering van zorg"*.

Daarenboven benadrukt de Vlaamse Raad WVG dat het "only once" principe uitdrukkelijk in het decreet zelf opgenomen moet worden. De persoonsgegevens moeten steeds met de minst mogelijke administratieve last worden bekomen. De huidige formulering van artikel 8 laat nog te veel ruimte voor interpretatie over wanneer het noodzakelijk is om de gegevens bij de zorgvoorziening op te vragen.

In antwoord op deze opmerking van de Vlaamse Raad WVG kan worden geantwoord dat de doelstelling van het agentschap is om in eerste instantie, op verzoek van de projectpartners, waaronder de koepelorganisaties in de ouderenzorg, de projectscope inzake gegevensverzameling van de tewerkgestelde medewerkers te beperken tot gegevensinvoer door de voorzieningen. Dit is in overeenstemming met de door de sector gevraagde verderzetting van de "AS IS" zoals die in het kader van de zesde staatshervorming werd overgenomen van de federale overheid.

Het agentschap wil in de toekomst wel evolueren naar het aanwenden van de DmfA-gegevens met het oog op:

- nastreven van het 'only-once'-principe;
- minimaliseren van het meedelen van foutieve gegevens en risicobeheersing.

Daarvoor moeten eerst nog bepaalde randvoorwaarden vervuld worden om tot een voldoende niveau te kunnen afdalen in de gegevens van de DmfA-aangifte en deze aan de juiste voorziening te kunnen toewijzen. Bepaalde medewerkers zullen daarnaast ook niet worden meegedeeld in de DmfA-aangifte (vb. prestaties van zelfstandig verpleegkundigen) en zullen steeds moeten bevraagd worden bij de voorzieningen. Inzake de zorgberoepen (eCAD-databank) en zorgzwaarteprofielen (eWZCfin) zet het agentschap al stappen om bestaande databanken maximaal aan te wenden.

Voorts heeft de Vlaamse Raad WVG fundamentele bezwaren bij de huidige formulering van de doeleinden van de gegevensverwerking die opgenomen is in artikel 8.

Zo is de Vlaamse Raad WVG ervan overtuigd dat een striktere controle van de financiering op microniveau de zorgcontinuïteit in crisistijden voor de zorgvoorzieningen net zal bemoeilijken.

Hierop kan geantwoord worden dat het voorliggend ontwerp van decreet los moet worden bekeken van de crisiscontext waarmee de zorgvoorzieningen geconfronteerd worden. De noodzakelijke maatregelen om extra flexibiliteit toe te staan worden voorzien in de daartoe voorziene regelgevingstrajecten houdende de aanpassingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (cfr. besluiten over de woonzorgcentra).

De financiering van de zorgvoorzieningen gebeurt op het niveau van de individuele voorziening op basis van specifieke karakteristieken en meegedeelde gegevens op het niveau van de individuele voorziening. Het is dan ook noodzakelijk dat de risicobeheersing en controle gebeurt op het niveau van de individuele voorziening.

De Vlaamse Raad WVG stelt dat de doelstelling om "*de overheidsfinanciering op een onderbouwde basis gericht te kunnen inzetten*" net zou ingaan tegen de initiatieven die genomen worden rond doelgerichte regelgeving, persoonsvolgende financiering en kwaliteit van zorg. Deze doelstelling is volgens de Vlaamse Raad WVG immers bureaucratisch geformuleerd en niet gericht. Ze zou de registratielast voor reeds bekende gegevens opnieuw bij de zorgorganisaties en zorgverleners leggen. De gegevens maken bovendien geen deel uit van een kernproces of de uitkomsten ervan.

In antwoord op deze bedenking van de Vlaamse Raad WVG kan worden gesteld dat het agentschap er steeds naar streeft om noodzakelijke aanpassingen aan het financieringsmodel op een transparante, beheersbare, brede manier te integreren in de bestaande processen en rekenregels. Ook in de omwenteling naar persoonsvolgende financiering zal het agentschap een transparant breed geldende set aan financieringsprincipes nastreven. Desalniettemin blijkt uit de realiteit dat enerzijds de vertegenwoordigers van de sector in de analyse- en simulatietrajecten wensen af te zakken tot het atomaire niveau van de voorziening om keuzes voor bepaalde principes al dan niet te kunnen ondersteunen, anderzijds is de financiering grotendeels een financiering voor het noodzakelijke zorgpersoneel met al haar specifieke karakteristieken. Ook in geval er doelgerichte keuzes worden gemaakt en kwaliteit van zorg maximaal wordt nagestreefd, zal er steeds rekening moeten gehouden worden met de beschikbare budgettaire massa. Bij elke keuze voor een bepaald doelgericht principe met bepaalde kostendrijvers zal een budgettaire puzzel gelegd moeten worden. Zoals ook blijkt uit onder andere de IFIC integratie is een volledig zicht noodzakelijk om passende keuzes te kunnen maken en daarbij tevens de budgettaire weerslag m.i.v. budgettaire limieten en mogelijkheden te kunnen detecteren.

Het agentschap is, als overheidsinstantie, verplicht te waken over de goede besteding van de ingezette middelen.

De Vlaamse Raad WVG is van mening dat de aard van de persoonsgegevens, de bewaartermijnen en de doeleinden in het ontwerp van decreet zelf moeten worden opgenomen, zodat advisering hierover mogelijk wordt.

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft in zijn advies echter geantwoord dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn (randnummer 25 advies VTC). De Vlaamse toezichtcommissie heeft eveneens geen opmerkingen gemaakt over de omschrijving van de categorieën van persoonsgegevens. Wat de bewaartermijnen betreft, kan er verwezen worden naar het antwoord dat hierover gegeven werd op een gelijkaardige opmerking van de VTC.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Voor de wijziging van het Gerechtelijk Wetboek om het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming (hierna: agentschap) en de zorgkassen toegang te geven tot de gegevens van het centraal register collectieve schuldenregelingen wordt gebruik gemaakt van de impliciete bevoegdheden, vermeld in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De wijziging van het Gerechtelijk Wetboek is noodzakelijk voor het agentschap en de zorgkassen om toegang te bekomen tot het centraal register collectieve schuldenregelingen. Het artikel 1675/22, §2 van het Gerechtelijk Wetboek verbiedt het de beheerder van het centraal register (de Orde van Vlaamse Balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophones) immers uitdrukkelijk om gegevens mee te delen aan andere personen dan degene vermeld in artikel 1675/22, §1 Gerechtelijk Wetboek. Hierdoor kunnen het agentschap en de zorgkassen niet op een andere manier (vb. protocol) toegang krijgen tot de gegevens in deze databank.

Uit de artikelen 45, §3, 47, §3, 80, §6, 88, §4 en 92, §6 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming blijkt duidelijk dat het agentschap en de zorgkassen, om de al dan niet verschuldigdheid van de betaling van premies, dossiertaksen en administratieve geldboeten na te gaan gegevens nodig hebben van de aangesloten leden over het feit dat ze al dan niet zich in collectieve schuldenregeling bevinden. Voor de verwerking van deze persoonsgegevens is eveneens een decretale basis opgenomen in het artikel 49 van het voornoemde decreet. De huidige werkwijze, waarbij deze gegevens worden opgevraagd bij de burger zelf, is in de praktijk onwerkbaar gebleken. Uit de praktijk blijkt immers dat verschillende personen die zich in collectieve schuldenregeling bevinden, hiervan niet zelf het bewijs leveren aan het agentschap of de zorgkassen en dat zij vaak ook niet op de hoogte zijn van het feit dat zij de premie, dossiertaksen of administratieve geldboeten niet verschuldigd zijn. Dit wordt meestal pas duidelijk bij de gedwongen uitvoering.

Gezien het hier alleen gaat om een toegang tot de gegevens vervat in het centraal register collectieve schuldenregeling, leent de betrokken aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling.

De impact van de toegang van het agentschap en de zorgkassen tot het centraal register collectieve schuldenregelingen is beperkt. Deze toegang wijzigt de werking van het centraal register niet. Van zodra het agentschap en de zorgkassen gegevens verkregen hebben uit het centraal register collectieve schuldenregelingen, worden het agentschap of de zorgkassen verwerkingsverantwoordelijke van de verkregen gegevens.

De verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming van de medewerkers die ingezet worden in de zorgvoorzieningen en de zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorzieningen, in het kader van de sociale akkoorden, de financiering van de zorgvoorzieningen en om de kwalitatieve zorg- en ondersteuning te kunnen garanderen valt volledig onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap ingevolge het artikel 5, §1, I, eerste lid, 2°, 3°, 4° en 5° van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Gegevensverwerking in het kader van de erkenning van gezondheidszorgberoepen is een gemeenschapsbevoegdheid, zo blijkt uit artikel 5, §1, I, eerste lid, 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van de meldingsplicht van bepaalde infectieziekten en de daaropvolgende maatregelen om de verspreiding

van de infectie tegen te gaan is een gemeenschapsbevoegdheid, overeenkomstig artikel 5, §1, I, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

Artikel 2

Dit artikel wijzigt het artikel 1675/22, §1, van het Gerechtelijk Wetboek door de toevoeging van een vierde lid waardoor ook het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming, in het kader van de inning van de dossiertaks en bij het opleggen van een administratieve geldboete, en de zorgkassen, in het kader van de inning van de premie voor de Vlaamse sociale bescherming, toegang kunnen krijgen tot de voor hen noodzakelijke gegevens opgenomen in het centraal register collectieve schuldenregelingen. Deze toegang is nodig om te kunnen nagaan of een aangesloten lid bij de Vlaamse sociale bescherming in collectieve schuldenregeling zit en aldus is vrijgesteld van de jaarlijkse premie, als vermeld in artikel 45, §3, 1° van het VSB-decreet, is vrijgesteld van de administratieve geldboete als vermeld in artikel 47, §3, 2° van het VSB-decreet, of is vrijgesteld van de dossiertaks, als vermeld in artikel 80, §6, vierde lid, 1°, artikel 88, §4, vierde lid, 1° en artikel 92, §6, vierde lid, 1° van het VSB-decreet.

Een wijziging aan het Gerechtelijk Wetboek om het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming en de zorgkassen toegang te kunnen geven tot de gegevens van het centraal register collectieve schuldenregelingen is nodig, gezien het artikel 1675/22, §2, van het Gerechtelijk Wetboek duidelijk stelt dat het de beheerder van dit register verboden is om de gegevens te verstrekken aan andere personen dan de personen, vermeld in artikel 1675/22, §1, van het Gerechtelijk Wetboek.

De rechtsgrond voor het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming en de zorgkassen om de gegevens van de aangesloten leden te kunnen verwerken met betrekking tot het al dan niet in collectieve schuldenregeling zitten, is vervat in het artikel 49 van het VSB-decreet. De wijziging van het Gerechtelijk Wetboek heeft alleen tot doel om het agentschap toe te laten hiervoor de noodzakelijke gegevens op te vragen bij het centraal register collectieve schuldenregelingen, in plaats van hiervoor het aangesloten lid te bevragen.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid

Artikel 3

Dit artikel vervangt in artikel 44, §3, 3°, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (hierna: preventiedecreet) de verwijzing naar artikel 45, §3 door een verwijzing naar artikel 45, §1. Deze wijziging is noodzakelijk in het licht van de vervanging van dit laatste artikel.

Artikel 4

Dit artikel wijzigt artikel 45 van hetzelfde decreet. Het tot op heden geldende artikel 45 wordt vervangen door een versie die de meldingsplicht, als vermeld in artikel 44, §3, 2, van het preventiedecreet, meer uitgebreid regelt.

In de eerste paragraaf van het gewijzigde artikel 45 van het preventiedecreet wordt het personeel toepassingsgebied van de meldingsplicht afgebakend. De verplichting tot melding van de infectieziekten die veroorzaakt worden door biotische factoren, geldt zowel voor de behandelende arts, als voor het hoofd van een laboratorium van klinische biologie, als voor de arts, belast met het medisch toezicht in scholen, bedrijven, voorzieningen waar kinderen en jongeren verblijven en residentiële zorginstellingen. Er wordt dus niet langer gesproken over "rust- en verzorgingstehuizen en rustoorden voor bejaarden".

In deze paragraaf volgt eveneens een afbakening van de "residentiële zorginstellingen". Het gaat om:

1° woonzorgcentra, als vermeld in artikel 33 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019:

2° voorzieningen voor personen met een handicap;

3° revalidatieziekenhuizen, als vermeld in artikel 2, 17°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging.

Andere zorginstellingen, zoals revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen en assistentiewoningen vallen buiten het toepassingsgebied. Indien personen die hier verblijven, besmet geraken met een meldingsplichtige infectieziekte, zal het in principe de behandelend arts (of in sommige gevallen het hoofd van het laboratorium van klinische biologie) zijn die de melding doet.

De tweede paragraaf gaat in op de inhoud van de melding en de procedure hiervoor.

De melding bevat, indien de melder daarvan op de hoogte is, verplicht de volgende gegevens:

- het identificatienummer van de sociale zekerheid van de geïnfecteerde persoon;
- de naam en voornamen van de geïnfecteerde persoon;
- de geboortedatum van de geïnfecteerde persoon;
- het geslacht van de geïnfecteerde persoon;
- de vermoede of bevestigde diagnose van de meldingsplichtige infectie;
- de identiteit en de contactgegevens van de melder;
- de datum van de melding.

Bovenstaande gegevens van de geïnfecteerde persoon zijn noodzakelijk om de geïnfecteerde persoon correct te kunnen identificeren, met het oog op later contact en met het oog op het nemen van maatregelen om het besmettingsrisico in te dijken. Ze zijn tevens nodig om dubbele meldingen uit te sluiten. Het geslacht van de geïnfecteerde persoon is noodzakelijk omdat sommige infecties andere verschijningsvormen en risico's inhouden naar gelang de gender van de geïnfecteerde persoon.

De identiteit en de contactgegevens van de melder, de behandelend arts en, in voorkomend geval, van de arts-specialist en van het ziekenhuis en de dossierreferentie van de melder zijn noodzakelijk om bij de melder bijkomende gegevens te kunnen opvragen indien deze ontbreken, of indien deze na verder onderzoek van het infectie-incident nodig zijn om de doelstellingen van het decreet te realiseren.

De datum van de melding is in de eerste plaats om administratieve redenen noodzakelijk. Daarnaast dient deze als proxy voor de startdatum van de ziekte. Tot slot is deze noodzakelijk voor het uittekenen van het verschijnen van ziektegevallen in de tijd.

Daarnaast kan de melding ook andere gegevens bevatten. Deze dienen niet verplicht opgenomen te worden in de melding, maar mogen hierin opgenomen worden. Deze gegevens moeten wel meegedeeld worden op vraag van de ambtenaren-artsen. De reden dat deze gegevens niet verplicht deel uitmaken van de melding, is om de drempel tot een melding laag te houden. Het is belangrijker dat alle infecties met meldingsplichtige infectieziekten meteen gemeld worden dan dat de meldingen zelf reeds alle gegevens bevatten die de ambtenaren-artsen nodig hebben om maatregelen te kunnen nemen en de besmetting te kunnen indijken. Indien de melder er zelf voor kiest om ook de niet verplichte gegevens uit de lijst mee te delen, vergemakkelijkt dit het werk van de ambtenaren-artsen, aangezien zij deze gegevens niet zelf nog moeten achterhalen.

Onder gegevens die deel uit kunnen, maar niet moeten, maken van de melding, vallen het verblijfs- en domicilieadres en de contactgegevens van de geïnfecteerde. Deze zijn noodzakelijk om bevraging van de geïnfecteerde persoon mogelijk te maken rond persoonscontacten, mogelijke besmettingsplaatsen en -bronnen, maar ook rond de besmettingscontext. Deze gegevens laten ook toe om maatregelen te nemen om het besmettingsrisico in te dijken. Bovendien is het adres noodzakelijk om geografisch gespreide clusters in kaart te kunnen brengen met het oog op bronopsporing. Denk hierbij bijvoorbeeld aan legionellosebesmettingen vanuit een koeltoren, of voedselbesmettingen in de buurt van een bepaalde beenhouwerij.

Verder zijn een reeks gegevens nodig omdat ze toelaten om een vermoede diagnose verder te onderbouwen en de risico's op verdere verspreiding in bepaalde milieus in kaart te brengen.

Zo kan de melding ook het land van geboorte van de geïnfecteerde persoon en diens nationaliteit bevatten. Bepaalde aandoeningen komen immers meer of minder voor in bepaalde landen van herkomst, of kunnen zich anders presenteren, afhankelijk van het land van herkomst. Zo is tuberculose veel meer prevalent bij jongeren met een Afrikaanse dan met een Noord-Europese achtergrond en komt ze op latere leeftijd meer voor bij de autochtone bevolking.

Ook de gezinssamenstelling van de geïnfecteerde persoon is belangrijk voor het, zo nodig, onderzoeken van de meest nauwe contacten. Zo is tuberculose een groter gevaar voor een kind onder de 5 jaar dan voor een persoon van 30.

Indien de geïnfecteerde persoon verblijft in een voorziening, is het voor de bestrijding van uitbreiding van de infectie noodzakelijk dat te weten. Het gaat dan namelijk vaak om een context met extra risico's op verspreiding, waarin soms ook het risico op een meer ernstige ziekte groot is. Denk hierbij aan een uitbraak van Covid-19, van influenza of van een voedseltoxi-infectie in een woonzorgcentrum.

De melding kan ook het beroep en de werkplaats van de geïnfecteerde persoon bevatten. Het is duidelijk dat sommige beroepen het risico op verdere verspreiding vergroten. In de praktijk is kennis van beroep en werkplaats zeer relevant om de verspreidingsmogelijkheden in te schatten en om inzicht te krijgen in de urgentie waarmee maatregelen genomen moeten worden. Zo geeft een maag-darminfectie bij een voedingsbereider een andere inschatting naar verspreidingsmogelijkheden van de infectie dan een "buikgriep" bij een softwareontwikkelaar. Ingeval van kinkhoest bij een kinderverzorgster is er wel degelijk een grotere urgentie voor maatregelen dan ingeval van kinkhoest bij een persoon die gepensioneerd is en geen kleinkinderen heeft, gezien de bijzondere gevaren van kinkhoest bij zeer jonge kinderen. Ook hepatitis B bij een chirurg of bij een sekswerker vergen bijvoorbeeld meer dringende maatregelen.

Daarenboven zijn ook de activiteiten, contacten en aanwezigheden op plaatsen tijdens de maximale incubatieperiode en tijdens de ziekteperiode en de door de melder vermoede bron, nodig om enerzijds contacten die mogelijk ziek gaan worden, alsook hun artsen, tijdig te kunnen verwittigen zodat chemoprofylaxe, vaccinatie en/of vroegdiagnostiek en behandeling beter mogelijk wordt en hun gezondheid beter beschermd wordt. De informatie over aanwezigheden op bepaalde plaatsen is zowel nodig om een zicht te krijgen op verdere verspreiding (bijvoorbeeld iemand met een maagdarminfectie die geholpen heeft met voedselbereiding op een feestje) als om bronopsporing (bijvoorbeeld bij legionellose, het verblijf in de invloedssfeer van een koeltoren) te bevorderen.

Informatie aangaande de ziekte, zoals de startdatum van de symptomen, de diagnose of vermoede diagnose en de data resultaten van de uitgevoerde onderzoeken, de ingestelde therapie, de vaccinatiestatus, zwangerschap, en onderliggend lijden zijn nodig om de vermoede diagnose te bevestigen, de ernst ervan en van de mogelijke transmissie in te schatten en te beoordelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan open longtuberculose t.o.v. tuberculose aantasting van een bot.

Meer specifiek is de "startdatum van de symptomen" belangrijk om de cluster van de besmetting te kunnen definiëren. De startdatum laat toe om in relatie tot de incubatietijd het tijdsvenster van de besmetting te kunnen inschatten, om zo mogelijke bronnen van besmetting in het vizier te krijgen. In sommige gevallen maakt kennis van de startdatum van de symptomen het bovendien mogelijk om de periode te berekenen waarin een persoon nog besmettelijk is en bijgevolg best in isolatie blijft en/of diens beroep best niet uitoefent.

De datum en resultaten van diverse klinische, lab-technische en beeldvormingsonderzoeken zijn belangrijk om de diagnose te bevestigen. Zo zijn niet alle vlekjes bij een kind mazelen bijvoorbeeld, is niet iedere geelzucht hepatitis A, en is niet iedere tuberculose eventueel besmettelijk. Aangezien de melders wettelijk verplicht zijn om een "ernstig vermoeden" van een meldingsplichtige ziekte te melden, is de bevestiging van de diagnose essentieel.

De ingestelde therapie kennen, kan belangrijk zijn om te weten of deze ook de besmettelijkheid van de patiënt wegneemt. Zo is niet iedere aanpak van een hersenvliesontsteking met meningokokken die de patiënt helpt, ook van die aard dat het keeldragerschap en dus de besmettelijkheid van de patiënt weggenomen worden.

Vervolgens bepaalt paragraaf 2 ook dat de melding wordt gedaan aan een ambtenaar-arts, als vermeld in artikel 44, §3, 2°, van het preventiedecreet. In sommige omstandigheden, denk bijvoorbeeld aan een pandemie, zoals Covid-19, is de werklast echter dermate hoog dat de ambtenaren-artsen de meldingen niet alleen kunnen ontvangen. Daarom bepaalt de paragraaf eveneens dat de Vlaamse

Regering kan vaststellen in welke specifieke gevallen de melding aan andere personen dan de ambtenaar-arts gedaan kan worden.

De tweede paragraaf eindigt met een delegatie aan de Vlaamse Regering om, na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie, de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, de vorm en de wijze van de melding te bepalen.

De derde paragraaf gaat in op de doelstellingen van de gegevensverwerking in het kader van de melding. De gegevens worden verwerkt met het oog op het nemen van initiatieven om de verspreiding van infecties tegen te gaan. In het bijzonder worden zij verwerkt opdat de ambtenaren-artsen maatregelen kunnen nemen om de uitbreiding van infecties tegen te gaan.

Voor zover de personen echter niet meer identificeerbaar zijn, kunnen de gegevens ook verwerkt worden voor statistische, wetenschappelijke en beleidsondersteunende doeleinden.

De vierde paragraaf bepaalt dat de ambtenaar-arts over elke gemelde infectieziekte een dossier aanlegt. Dat dossier wordt aangevuld met alle informatie die hij ingewonnen heeft met toepassing van artikel 46, 3°, a) en artikel 48 van het preventiedecreet. Het dossier kan aangevuld worden met alle verdere informatie die ter zake noodzakelijk is.

In de vierde paragraaf wordt eveneens de bewaartermijn van het dossier geregeld. Voor tuberculose gaat het om een bewaartermijn van maximaal dertig jaar, terwijl de bewaartermijn voor andere infectieziekten tien jaar bedraagt.

Deze bewaartermijnen moeten garanderen dat een relatie vastgesteld kan worden tussen infecties die in de loop van de tijd optreden en die verband houden met eenzelfde bron als eerdere infecties. Op die manier kan de bron van infecties in kaart gebracht worden, wat toelaat om maatregelen te nemen die het risico op toekomstige infecties verkleinen.

Een voorbeeld kan een intermitterende emissie zijn met *Legionella pneumophila* bezoedelde aerosolen, de oorzaak van legionellose of de veteranenziekte, uit een koeltoren. De gegevens van de infecties van meerdere voorgaande jaren geografisch samen analyseren kan aanleiding geven tot het ontdekken van een bron, die vervolgens gesaneerd kan worden. Hetzelfde principe geldt bijvoorbeeld voor voedselinfecties die in relatie staan met eenzelfde cateraar.

De bewaartermijn voor dossiers inzake tuberculose bedraagt dertig jaar in plaats van tien jaar, aangezien tuberculose zich vaak pas jaren en decennia na de besmetting kan manifesteren, op een ogenblik van gedaalde immuniteit.

Het dossier kan langer bewaard worden als het deel uitmaakt van een gerechtelijk onderzoek of als een redelijk vermoeden bestaat dat het dossier aanleiding kan

geven tot een gerechtelijk onderzoek. In dat geval wordt het dossier bewaard tot het sluiten van het gerechtelijk onderzoek of tot geen redelijk vermoeden meer bestaat dat het dossier aanleiding kan geven tot een gerechtelijk onderzoek.

Daarnaast delegeert de vierde paragraaf aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid om maatregelen te nemen voor:

- de wijze van bewaren van het dossier, vermeld in het eerste lid;
- de wijze waarop de gegevens van het dossier, vermeld in het eerste lid, worden geanonimiseerd na afloop van de bewaartermijn, vermeld in het tweede of derde lid;
- de wijze waarop de geanonimiseerde gegevens van het dossier worden bewaard.

De vijfde paragraaf wijst het agentschap Zorg en Gezondheid aan als verwerkingsverantwoordelijke voor het dossier, vermeld in de vierde paragraaf.

Ten slotte delegeert de zesde paragraaf het nemen van technische en organisatorische maatregelen voor de verwerking van persoonsgegevens, aan de Vlaamse Regering.

Artikel 5

Dit artikel vervangt in artikel 49, §1, van hetzelfde decreet de verwijzing naar artikel 45, §3 door een verwijzing naar artikel 45, §1. Deze wijziging is noodzakelijk in het licht van de vervanging van dit laatste artikel.

Artikel 6

Dit artikel vervangt in artikel 76, §1, 6°, van hetzelfde decreet de verwijzing naar artikel 45, §3 door een verwijzing naar artikel 45, §1. Deze wijziging is noodzakelijk in het licht van de vervanging van dit laatste artikel. Er wordt eveneens een wetgevingstechnische correctie van de bijgaande bewoordingen doorgevoerd doordat de zinsnede "zoals bedoeld in", vervangen wordt door de zinsnede "als vermeld in".

Hoofdstuk 4. Wijziging van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015

Artikel 7

Artikel 5 voegt een artikel 101/5 in in hoofdstuk 8/1 van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, het laatst gewijzigd bij het decreet van (DATUM), en heeft tot doel de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevoegdheid over de erkenning van

gezondheidszorgberoepen van een decretale basis te voorzien. Het eerste lid bevat het doeleinde van de verwerking en bepaalt van welke personen hiervoor persoonsgegevens worden verwerkt. In het tweede tot en met het vierde lid is opgenomen welke persoonsgegevens van de voormelde personen worden verwerkt. De Vlaamse Regering moet conform het vijfde lid een entiteit aanwijzen die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid. Het zesde lid geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om die persoonsgegevens nader te preciseren bij besluit. Ook het bepalen van de bewaartermijnen wordt aan de Vlaamse Regering toevertrouwd.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

Artikel 8

Dit artikel vervangt het artikel 49, §3/2, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming. Concreet worden er volgende wijzigingen aan deze paragraaf aangebracht:

- a) de categorieën van persoonsgegevens die worden verwerkt worden opgenomen in het decreet zelf in plaats van doorgedelegeerd aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan deze categorieën van persoonsgegevens wel nader preciseren;
- b) de categorieën van betrokkenen worden uitgebreid. Voorheen was er alleen een rechtsgrond om de persoonsgegevens op te vragen van de medewerkers die ingezet worden in de zorgvoorzieningen en de zelfstandigen die zorg verlenen in de zorgvoorzieningen. Dit wordt nu uitgebreid naar 'de medewerkers die ingezet worden in de zorgvoorzieningen en de zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorzieningen. Het gaat bijvoorbeeld om zelfstandige zorgverleners (kinesitherapeuten, logopedisten) die met de zorgvoorziening verbonden zijn door een ondernemingscontract, of eventueel een zelfstandige kok die wordt ingeschakeld in de keuken van een residentiële ouderenzorgvoorziening, enz. Het gaat hier alleen om personen die via een ondernemingscontract/dienstverleningsovereenkomst worden ingeschakeld in de dagelijkse werking van de zorgvoorziening, niet om iedereen die voor een bepaalde opdracht wordt ingeschakeld door de zorgvoorziening (vb. de persoonsgegevens van een elektricien die een stopcontact komt repareren worden niet opgevraagd);
- c) twee nieuwe doeleinden worden toegevoegd, 'om maatregelen te kunnen nemen die een kwalitatieve zorg- en ondersteuning in de zorgvoorziening garanderen' en 'om de overheidsfinanciering op een onderbouwde basis gericht te kunnen inzetten'. Hiermee wordt onder andere verwezen naar het beoordelen van de

financiële weerbaarheid en de transparantie en of de betrokken voorzieningen hun middelen wel effectief en efficiënt inzetten.

Een delegatie wordt gegeven aan de Vlaamse Regering om de identificatie-, opleidings- en tewerkstellingsgegevens nader te specificeren. Hierbij wordt gedacht aan:

- Identificatiegegevens: naam, voornaam, Rijksregisternummer;
- Tewerkstellingsgegevens: begin/einde contract, anciënniteit, gewerkte en gelijkgestelde uren/dagen, arbeidstijd, type contract;
- Opleidingsgegevens: behaalde kwalificaties.

Tenslotte wordt het principe behouden dat alleen in zoverre de gegevens niet verkregen kunnen worden uit authentieke gegevensbronnen ze worden opgevraagd bij de zorgvoorzieningen in kwestie zelf.

In paragraaf 4, wordt, conform de aanpassing van de paragraaf 3/2, de vermelding "zelfstandigen die zorg verlenen in de zorgvoorzieningen", vervangen door "zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorzieningen".

Artikel 9

Ingevolge de uitbreiding van de categorieën van betrokkenen in artikel 49, paragraaf 3/2, moet eveneens het artikel 53/1, tweede lid, worden uitgebreid dat niet het Rijksregisternummer zal gebruikt worden van de 'zelfstandigen die zorg verlenen in de zorgvoorzieningen', maar van de 'zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorzieningen'. Dit artikel voert deze wijziging door in het artikel 53/1, tweede lid van het VSB-decreet.

Hoofdstuk 5. Inwerkingtreding

Artikel 10

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van dit decreet. Het decreet treedt in werking op 1 januari 2024. De Vlaamse Regering kan echter voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding bepalen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS